

Beslutningsoplæg til dagsordenspunkt 2: Fagformål i faget Håndværk og Design

Styrelsesmøde den 16. 11. 2023

Sagsforholdet (hvad drejer sagen sig om)

Skoleforvaltningen har siden 2020 arbejdet hen i mod en tilføjelse af faget Håndværk og Design i grundskolens fagrække. Dette på baggrund af, at fagene Sløjd og Håndarbejde er blevet udfaset i det danske system. Fagene understøttes ikke længere fra Danmark og er ikke længere en del af læreruddannelsen.

På samme vis, som der de seneste år for alle fag er udarbejdet fagformål og læreplaner, har skoleforvaltningen igangsat en proces, hvor der for det nye fag Håndværk og Design udarbejdes fagformål og læreplaner.

Indstilling (hvem indstiller og hvad skal Styrelsen tage stilling til)

Skoleforvaltningen indstiller følgende til Styrelsen:
Godkendelse af fagformål for faget Håndværk og Design
Eventuel 2. behandling

FAGFORMÅL

Eleverne skal i faget håndværk og design gennem praktiske og sansemæssige erfaringer udvikle håndværksmæssige kompetencer til at designe, fremstille og vurdere produkter med æstetisk, funktionel og kommunikativ værdi. Eleverne skal tilegne sig viden og færdigheder om håndværk, forarbejdning, materialer og designprocesser gennem praktisk arbejde i værksteder med forskellige håndværk, **bløde og hårde materialer**. Faget skal styrke elevernes innovative og entreprenante kompetencer.

Stk. 2. Eleverne skal i arbejdet med håndværk og design lære at forstå samspillet mellem **idé, refleksion og realisering** frem til et færdigt produkt. Gennem praktiske håndværks- og designprocesser skal eleverne lære at arbejde undersøgende, problemløsende og evaluerende, så en kreativ, innovativ og entreprenant tilgang fremmes. Eleverne skal såvel individuelt som i samarbejde gennem stillingtagen og handling opnå tillid til egne muligheder og opleve glæde ved at arbejde med hænderne.

Stk. 3. Eleverne skal gennem faget opnå forståelse for håndværkets tradition og kultur i deres hverdag og i forskellige samfund og tidsperioder. Eleverne skal tilegne sig forståelse for ressourcer, miljø og bæredygtig udvikling i relation til håndtering af materialer.

(Det gule markerer omformuleringer af det danske formål)

Økonomi (hvilke økonomiske og evt. personalemæssige konsekvenser indebærer forslaget)

Skolekontoret har nedsat en arbejdsgruppe med 3 personer, der skal tilpasse lærerplanerne i håndværk og design. Der er afsat en ressource som reduktion på 0,75 løntimer pr. person. Det vil sige, en samlet pulje på 2,25 ugtl. løntimer. En fuldtidslærer har 27,00 ugtl. løntimer. Ressourcen svarer altså til $2,25 / 27 = 0,083$ årsværk. Vi kalkulerer med 65.000 € på årsværk. Dette koster altså 5.500 €.

På nuværende tidspunkt har vi allerede uddannet et korps af lærere til fagformålet og har i nærmeste tid ikke planlagt videre kurser.

Hvis vi fremadrettet skal uddanne flere lærere svarer det til en reduktion for læreren på 3,5 løntimer => 0,129 årsværk og dermed ca. 8.500 € + gebyr for kursusdeltagelsen pr. lærer, der bliver uddannet.

Koordinering/afstemning (hvilke andre instanser har været og skal evt. inddrages i sagen)

Skoleforvaltningen har nedsat en arbejdsgruppe, der har arbejdet med det nye fag. Det er fagfolk der også har været med i den tidligere proces med udarbejdelse af fagformål og lærerplaner, så de er godt klædt på.

I arbejdet inddrages og orienteres forskellige relevante fora og fagfolk.

- PPR
- Teknisk Afdeling
- Skolederne
- Konsulentgruppen
- Fagforeninger
- Skolepædagogisk Råd
- Elevrådet

Arbejdet blev påbegyndt i september 2023. med 1. fase. (udviklingsfase 23/24)

- Udarbejdelse af fagformål
- Opstart af matrix
- Udarbejdelse af læseplanstekster

Fase 2. (udviklingsfase 24/25)

- Vejledning til læreplan
- Marts til juni. Høringsfase
- Efterbehandling og renskrivning
- Ultimo september. Godkendelse
- Ændring af fagrækken og eventuelt timetal

Fase 3 (implementeringsfase 25/26)

Baggrund (uddybning af baggrund og evt. bilag)

Siden 2007 har fagene sløjd og håndarbejde ikke været en del af læreruddannelsen i Danmark. Over en årrække blev de ændret med det formål, at der i skolerne skulle arbejdes mere målrettet imod processen og ikke produktet. I overgangsfasen hed det nye fag ”materiel design”, men fra 2014 fik faget nyt navn og blev en del af fagrækken i folkeskolen.

Grundstenen i processen er fortsat taget fra fagene sløjd og håndarbejde, men hvor der tidligere var fokus på fremstilling af produkter ud fra givne modeller, ligger hovedvægten i det nye fag mere på selvstændigt design, at eksperimentere og ikke mindst stillingtagen til eksempelvis miljøet.

Faget er i Danmark obligatorisk fra 3. til 6. klasse og kan som valgfag tilbydes som toårigt fag på 7. og 8. klassetrin.

Nuværende situation

Der undervises fortsat i de to godkendte fag. Skoleforvaltningen har igangsat efteruddannelse af faglærere i det nye fag. De skoler der ønsker at afprøve faget Håndværk og Design, kan som forsøg igangsætte et sådan forsøg, med det timetal der svarer til de to oprindelige fag og de lokaler, der er til rådighed.

Beslutningsoplægget er udarbejdet af

Søren Neess Priisholm

Bilag: Kladde for læreplansarbejdet (LÆREPLAN Håndværk og Design – Fagformål)